

ת"ד 2063/06/15 - מדינת ישראל נגד סרגיי ארגמן

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

ת"ד 2063-06-15 מדינת ישראל נ' ארגמן
בפני כבוד השופטת רונה פרסון

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

סרגיי ארגמן

הנאשם

הכרעת דין

1. נגד הנאשם בתיק זה הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של סטיה מנתיב נסיעה בניגוד לתקנה 40 לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "תקנות התעבורה"), נהיגה רשלנית, עבירה על סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] - התשכ"א - 1961 (להלן: "פקודת התעבורה"), התנהגות הגורמת נזק, עבירה על תקנה 21 (ב) (2) לתקנות התעבורה וגרימת חבלה של ממש, עבירה על סעיף 38 (3) לפקודת התעבורה.

2. על פי הנטען בכתב האישום, בתאריך 18/2/15 בסמוך לשעה 19:50 נהג הנאשם בקטנוע מסוג הונדה מ.ר. 21-993-50 (להלן: "הקטנוע") בחיפה, ברח' הגיבורים לכיוון כללי הדר והגיע אל מול בית מס' 88. נטען, כי הנאשם נהג בקטנוע ברשלנות "בכך שנסע במהירות שאינה סבירה לתנאי הדרך ומזג האוויר ובשל כך במהלך הנהיגה איבד שליטה על רכבו, סטה שמאלה פגע באבן שפה והתהפך" (להלן: "התאונה").

כתוצאה מהתאונה נחבל הנאשם בגופו בחבלה של ממש (שבר ברגל שמאל), כמו כן, נגרם נזק לקטנוע.

3. הנאשם, באמצעות בא כוחו, כפר בעובדות כתב האישום, למעט בארוע התאונה ובתוצאותיה. לדידו, לא הייתה מצדו כל רשלנות, שעה שהתאונה ארעה כתוצאה מ"בליטה בכביש" ובהעדר סימון של הנתיבים בכביש (נתיב המטרונית) ובשים לב לחושך שהיה בשעת התאונה, לא ניתן היה לראות את הבליטה ומכאן התאונה (ראה טיעוני הסניגור המלומד בישיבה מיום 21/1/17).

נוכח כפירת הנאשם, נקבע התיק לשמיעת ראיות.

מטעם התביעה שמעתי את עדותו של רימונד חורי, השוטר שגבה את הודעת הנאשם (להלן: "חורי") ושל המתנדב מוזס אברמסון, מי שהגיע למקום התאונה לאחר התרחשותה (להלן: "המתנדב") וערך דו"ח פעולה בהתאם.

בנוסף, הוגשו תעודות רפואיות אודות הנאשם.

מטעם ההגנה העיד הנאשם והוגשו מטעמו תמונות שלטענתו מתארות את מקום התאונה.

דין והכרעה

4. לאחר ששמעתי את כל העדים והתרשמתי מהופעתם בפניי ולאחר שעיינתי בראיות שהגישו הצדדים ונתתי דעתי לטיעוניהם, מצאתי לקבוע כי עלה בידי המאשימה להוכיח את עובדות כתב האישום מעל לכל ספק סביר ומשכך, יש מקום להרשיע את הנאשם בכל הוראות החיקוק אשר יוחסו לו בכתב האישום כאמור.
 5. כפי שצויין לעיל, הנאשם אינו חולק על ארוע התאונה ותוצאותיה. אין מחלוקת גם כי רכבו של הנאשם (הקטנוע) היה תקין עובר לתאונה.
 6. כלל ידוע הוא כי במקרה של סטייה או אובדן שליטה על הרכב, מוטלת על הנהג החובה להסביר מה הייתה סיבת הסטייה או אובדן השליטה, שכן על פי "כלל הדרך" על הנאשם או על הנהג להראות כי הייתה סיבה מוצדקת אשר הביאה לכך שאיבד שליטה על רכבו. נטל ההוכחה אינו מתמצה בהעלאת אפשרויות תאורטיות, היפותטיות, אלא עליו לשכנע בנכונות גרסתו וקיומה של סיבה מוצדקת כאמור, לכל הפחות, ברמה של מאזן ההסתברות.
 7. טוען הנאשם בענייננו כי הסיבה אשר גרמה לאובדן השליטה ולקרות התאונה היא בליטה בכביש, **בין שני נתיבי הנסיעה**, הנתיב הרגיל והנתיב הציבורי, בה נתקל הקטנוע.
- לפי הנאשם, מאחר והתכוון לפנות שמאלה בהמשך הדרך, נסע הוא בצדו השמאלי של הכביש ואז נתקל באותה "בליטה". הנאשם מציין כי מהירות נסיעתו הייתה פחות מ-40 קמ"ש וכי עסקינן בקטנוע "בן 10 שנים" שלא נוסע מהר מידי, מה עוד ש"היה גם פקק יחסית הרבה רכבים בדרך שאי אפשר היה לנסוע מהר" (עדות הנאשם בעמ' 9 לפרוטוקול הדיון מיום 7/5/17 שורות 30-31).

8. בשים לב להתרשמותי מעדותו של הנאשם בפניי ולאחר שנתתי דעתי למכלול הראיות שהונחו בפניי, גם לתמונות שהנאשם הגיש ולעדות שמסר במשטרה, מצאתי לדחות גרסתו זו של הנאשם.

9. ודוק, על מנת שהקטנוע יתקל באותה בליטה בכביש, שנוצרה בעקבות הפרש גבהים בין שני הנתביים (ככל שהמתואר בתמונות הוא אכן מקום התאונה), היה על הנאשם לנסוע ממש בין שני הנתביים ולא בנתיב הנסיעה הימני כפי שנדרש לעשות על פי הדין.

טענתו של הנאשם אינה עולה בקנה אחד עם המציאות ועם הגיונם של הדברים, אף ללא קשר לטענתו בעניין העדר סימון בין הנתביים שכן, מהתמונות שהוא בעצמו הגיש, לא נראה כי במקום התאונה נמצאת פנייה שמאלה כפי שטען, באופן שהיה מצדיק אולי סטיה כלשהי לצדו השמאלי של נתיב הנסיעה הימני. העובדה שאין בסמוך למקום פניה שמאלה, בניגוד לטענת הנאשם, פוגעת באמינות גרסתו ומחזקת את התרשמותו של בית המשפט ממופרכותה.

10. זאת ועוד, גרסתו של הנאשם בבית המשפט היא בבחינת גרסה כבושה שנסתרת על ידי הגרסה הראשונה שמסר בסמוך לתאונה באופן שיש בו כדי להביא לדחייתה של הגרסה. בהודעתו במשטרה שניתנה ביום 12/4/15 (ת/1) לא הזכיר הנאשם כוונה לפנות שמאלה בהמשך הדרך, אלא העיד כי "לא זוכר מה קרה לי, אני חושב שאיבדתי שליטה, סטייתי שמאלה, פגעתי באבן שפה והתהפכתי..." (שם, שורות 11-13).

הנאשם ציין כי מזג האוויר באותו זמן היה סוער וגשום וסיים את עדותו באומרו "יכול להיות שניסיתי לעקוף רכב משמאל ופגעתי במדרכה".

מכאן, שלפי עדותו במשטרה, ההסבר להימצאות הנאשם בתווך, בין הנתביים, הוא ניסיונו לעקוף רכב.

11. כוונה זו של הנאשם לעקוף רכב מצדו השמאלי שלא כדין (שכן במקום נתיב מותר אחד) מקבלת חיזוק מעדותו בבית המשפט בה ציין כי במקום היו הרבה רכבים בכביש והיה פקק.

הנה כך, הנאשם יתכן וניסה לעקוף את הפקק משמאלן של המכוניות, בין שני נתיבי הנסיעה - הרגיל והציבורי, ותוך כדי ניסיון זה איבד שליטה כתוצאה מהיתקלות הקטנוע בבליטה עליה העיד.

אם אכן זו הייתה הסיבה לאיבוד השליטה ולהתרחשות התאונה, הרי שאין בכך כדי לפטור את הנאשם מאחריות לה, אלא להיפך. הנאשם בהתנהגותו כאמור, לא רק שעקף בכביש רכבים שלא כדין, אלא שבנסיבות אלה, מהירות נסיעתו והתנהגותו כולה לא היו סבירים לתנאי הדרך ותנאי מזג האוויר ששררו במקום ומכאן רשלנותו.

12. כך או כך הוכח בפניי מעבר לכל ספק סביר, כי לא הייתה סיבה מוצדקת כלשהי לאובדן שליטתו של הנאשם על הקטנוע ולקרות התאונה וכי הדבר הוא פועל יוצא של התנהגותו הרשלנית ונהיגתו באופן אשר אינו לוקח בחשבון את תנאי הדרך והמקום.

הנאשם לא הצליח להרים את הנטל המוטל עליו להראות שאובדן השליטה נעוץ בנסיבה חיצונית מוצדקת וברי כי אילו נהג בזהירות ובמהירות סבירה ואילו נסע בנתיב הנסיעה כדין, התאונה לא הייתה מתרחשת.

13. בא כוחו המלומד של הנאשם טוען, בין היתר, תוך הפנייה לפסק הדין בעניין איתי ברזל נ"י מ"י [עפ"ת (נצרת) 28434-05-13] כי שעה שכל אשר נטען בכתב האישום הוא כי הנאשם נסע במהירות שאינה סבירה לתנאי הדרך ומזג האוויר (ובשל כך במהלך הנהיגה איבד שליטה על רכבו), כאשר מעדותו של חורי, שהוא בוחן בהכשרתו, עלה כי מהירות של 50 קמ"ש היא המהירות המתאימה לתנאי הדרך, הרי שהמאשימה לא עמדה בנטל ההוכחה הרובץ לפתחה ולא הראתה, לא באופן פוזיטיבי ולא באופן אחר, כיצד התרחשה התאונה או כיצד הייתה יכולה להימנע ועל כן, לא הוכחה רשלנותו של הנאשם.

טענה זו דינה להידחות.

14. תחילה ייאמר, כי בעניין ברזל הנ"ל דובר על פגיעה בהולכת רגל על מעבר חצייה וכאשר בית משפט קמא קבע, כפי שעולה מפסקה 59 לפסק הדין במחוזי, כי "כל מקרה של פגיעה בהולכת רגל על מעבר החצייה, למעט מצב בו "צנחה מהשמיים" מהווה מניה וביה, רשלנות של הנהג הפוגע".

קביעה זו היא אכן קביעה שגויה ולא בכדי קובע בית המשפט המחוזי, וראוי לצורך הדיוק לצטט את כל הפסקה (פיסקה 58), כי "על המשיבה להוכיח, אפוא, כי הפגיעה במנוחה הייתה יכולה להימנע ולהוכיח באופן פוזיטיבי כיצד הייתה יכולה התאונה להימנע. רק אם מגיעים למסקנה חישובית ולפיה התאונה הייתה יכולה להימנע ובאלו תנאים יכולה הייתה להימנע, כי אז היה ניתן לקבוע, כי המערער חרג מתנאי ההתנהגות הנדרשים וכי התגבשו בעניינו יסודות עבירת ה"רשלנות" ולפיכך, יש להרשיעו בפלילים".

15. כתב האישום בעניינו והנטען בו שונה בתכלית מעניין ברזל הנ"ל, שכן איבוד השליטה על הקטנוע והתרחשות התאונה, בשים לב ל"כלל הדרך" וכאשר כלי רכב תקינים אינם אמורים לסטות ממסלולם או לאבד שליטה ללא סיבה מוצדקת, מעבירה את הנטל לשכמו של הנאשם, להראות קיומה של נסיבה מוצדקת כזו.

המאשימה אינה אמורה לקבוע פוזיטיבית כיצד יכולה התאונה להימנע, שכן לדידה אילו נהג הנאשם

במהירות סבירה המותאמת לתנאי הדרך ולמזג האוויר, הרי שהתאונה הייתה נמנעת.

ארוע התאונה הוא העדות לכך כי הנאשם כשל במילוי חובותיו, כאשר אין סיבה אובייקטיבית לאובדן השליטה (כגון תקלה ברכב, התחמקות מהולך רגל או חיה, פגיעה על ידי רכב אחר וכיוצ"ב). "כלל הדרך" הוא אינדיקציה כי במצב הדברים הרגיל רכב לא סוטה ממסלולו ולא מאבד שליטה. מכאן, עובר הכדור למגרשו של הנאשם להראות מה הסיבה לכך ואם עסקינן בסיבה מוצדקת וכדיון. בענייננו, הנאשם לא עמד בנטל זה.

16. לא זו אף זו, למעלה מן הצורך, אין בעדותו של חורי ותשובתו לשאלה מה המהירות המתאימה לתנאי הדרך, כדי להעיד דבר או חצי דבר על אופן התרחשות התאונה או על סבירות נהיגתו של הנאשם עובר לתאונה. שכן, בתשובתו ציין חורי כי "זה עירוני. 50 קמ"ש. זה החוק". זו תשובה אשר מתייחסת למהירות **המקסימלית המותרת** במקום ושאינן בינה לבין **המהירות הסבירה** לתנאי הדרך ומזג האוויר ולא כלום, שהרי לא בהכרח המהירות המקסימלית היא המהירות הסבירה בכל עת.

ודוק, עובר לארוע התאונה דנן, ירד גשם ומזג האוויר היה סוער. במקום היו הרבה כלי רכב ו"היה פקק" (כלשונו של הנאשם).

מי ערב אפוא שנסיעה במהירות של 40 קמ"ש בערך היא המהירות הסבירה לתנאי הדרך? התשובה לכך התקבלה, למרבה הצער, על ידי עצם התרחשות התאונה שמוכיחה מעל לכל ספק כי הנאשם נסע במהירות בלתי סבירה וכי התנהלותו היא זו שגרמה לו, בסופו של יום, לאבד שליטה על רכבו.

17. להשלמת התמונה אציין, נוכח התרשמותי, כי טענתו של הנאשם לפיה דיבר עם המשטרה "בדיוק שיצאתי מבית החולים" כך שעוד לא היה ב"פוקוס" ולא זכר מה קרה בארוע, וכי למעשה, ניסה לנחש את מה שארע, טענה זו דינה להידחות שכן אינה אלא ניסיון כושל להתנער מגרסתו הראשונה על מנת להרחיק עצמו באמצעות גרסתו הכבושה והמאוחרת.

ניסיון זה דינו להידחות על הסף.

דווקא גרסתו הראשונה של הנאשם לפיה הוא ניסה לעקוף רכבים שנסעו בשיירה, מצד שמאל שלהם ולכן הוא נסע בין שני הנתיבים, היא הגרסה ההגיונית יותר לארוע התאונה. וגרסה זו, היא חיזוק לנטען בכתב האישום לעניין נסיעתו של הנאשם במהירות שאינה סבירה לתנאי הדרך (ואלה כוללים גם את הרכבים שהיו בסביבה, הנתיבים ויתר הגורמים במקום) ומזג האוויר. זה הוא הסבר נוסף לאופן ארוע התאונה, אלא שהסבר זה כולו עומד לו לנאשם לרועץ שכן יש בו כדי לחזק את המיוחס לו בכתב האישום.

18. בסיכומי טענותיו בבית המשפט התייחס הסינגור לאי חקירת עדים/נהגים שהיו במקום ולכך שלא יצא

בוחר לשטח. לא מצאתי כי יש בטענות אלה כדי לסייע לנאשם, שכן לא מדובר במחדלי חקירה שיש בהם כדי לפגוע בהגנתו של הנאשם וכאשר גרסתו במלואה הונחה בפניי. התשתית הראייתית שנפרסה בפניי, הן על ידי התביעה והן על ידי ההגנה, יש בה כדי להניח תמונה רחבה ביותר בנוגע לנסיבות התאונה דן וכאשר העברת נטל ההוכחה אל כתפיו של הנאשם ואי עמידתו בו, אינה קשורה למחדל כלשהו הנעוץ במאשימה.

בנקודה זו אוסיף כי העובדה שלא הונחה בפניי עדות ישירה לתאונה אין בה כדי לפעול לרעת התביעה וזאת, כאמור, בשים לב לכלל הדרך וכפי שפורט בהרחבה לעיל.

19. לעניין התמונות שהוגשו, הרי שמצאתי לקבוע כי יש בהן כדי לתאר באופן כללי את איזור התאונה, לרבות הנתבים במקום והסימונים כיום ובמעמד ארוע התאונה. גם אם מקום התאונה המדויק אינו עולה במפורש מהתמונות, יש בהן כדי לספק תיאור כללי בנוגע לתנאי השטח ואף לחזק את קביעותי לעיל לעניין דחיית גרסתו של הנאשם, הקביעה כי לא התאים את נהיגתו ואת מהירותו לתנאי הדרך וכי ארוע התאונה רובץ לפתחו.

סוף דבר

20. בסופו של יום, אני מרשיעה את הנאשם בעבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום.

21. נקבע לטיעונים לעונש ליום 18.9.17 בשעה 13:10.

המזכירות תשלח עותק הכרעת הדין לצדדים ותזמנם בהתאם.

התייצבות הנאשם חובה.

ניתנה היום, י"ב אלול תשע"ז, 03 ספטמבר 2017, בהעדר הצדדים ובהסכמתם.